

Krijgt de WGA nog een staartje?

JOOP VAN ZIJL

Net als in de WAO hebben werkgevers op dit moment de keuze op welke wijze zij de kosten van de WGA-uitkeringen van hun arbeidsongeschikte (ex-)werknemers willen financieren. Als werkgevers geen afwijkende keuze hebben gemaakt, betalen zij mee aan de eerste tien jaar van die uitkeringen doordat de hoogte van de aan het UWV te betalen gedifferentieerde WGA-premie (twee jaar later) verhoogd wordt vastgesteld. Werkgevers kunnen er ook voor kiezen om de WGA-uitkeringen van hun arbeidsongeschikte (ex-)werknemers in de eerste tien jaar zelf te betalen. In de praktijk betekent dit dan dat zij dit risico verzekeren bij een verzekeringsmaatschappij en in plaats van gedifferentieerde WGA-premie aan het UWV een premie aan die verzekeringsmaatschappij betalen. Op deze manier gaat de keuze die de werkgever heeft in feite tussen een publieke dan wel private verzekering van het risico.

Grofweg een kwart van de werkgevers heeft er inmiddels voor gekozen om eigenrisicodragers te worden en heeft op deze manier de publieke verzekering van het risico verwisseld voor een private verzekering. Voor hen was de (in beginsel) vaste premie die aan een verzekeringsmaatschappij moest worden afgestaan aantrekkelijker dan de premie die aan het UWV moet worden betaald. Deze laatste premie is weliswaar niet bijzonder hoog, zo lang er geen WGA-uitkeringen aan (ex-)werknemers worden betaald, maar stijgt enorm zodra dat wel het geval is. De grote stijging van de gedifferentieerde WGA-premie in 2010 zal naar verwachting een nieuwe groep werkgevers ertoe verleiden om per 1 juli 2010 eigenrisicodragers te worden. De inmiddels gevallen regering had in het regeerakkoord in één enkel uiterst kort zinnetje het voornemen opgenomen om

de WGA volledig te privatiseren. Dat zou betekenen dat alle werkgevers verplicht eigenrisicodragers zouden moeten worden. Daarmee zou worden tegemoet gekomen aan een vooral door het CDA omarmde wens van werkgeversorganisaties en vakbonden. In de wandelgangen werd 2010 als invoeringsdatum van dat voornemen genoemd. Inmiddels weten wij dat die datum niet gehaald is en dat de huidige regering dat voornemen ook niet meer zal kunnen uitvoeren. Het wachten is op wat een nieuwe regering op dit punt zal beslissen.

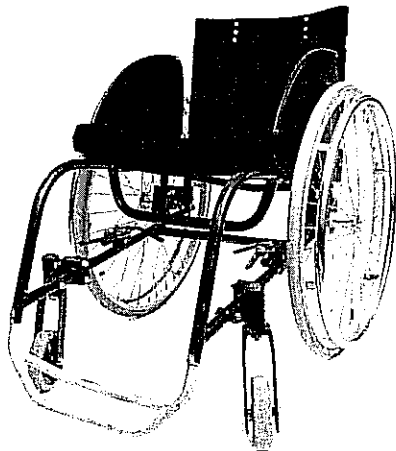
Verzekeringsmaatschappijen waren natuurlijk te scharen onder de voorstanders van de volledige privatisering van de WGA. Zij konden dan immers rekenen op een grote nieuwe markt, omdat zelfs de grootste werkgevers in de praktijk verplicht zouden zijn het risico te verzekeren. Om eigenrisicodragers te worden, moet een werkgever door een bank of een verzekeringsmaatschappij namelijk een garantie laten stellen dat de WGA-uitkeringen van hun (ex-)werknemers ook echt betaald zullen worden, ook als de werkgever daartoe niet meer in staat is (faillissement), inmiddels geen werkgever meer is of met de noorderzon is vertrokken. En in de praktijk is inmiddels gebleken dat deze garantie zonder verzekering van het risico niet te krijgen is, terwijl de garantie geen probleem is als het risico volledig verzekerd wordt, omdat het risico waarvoor garant wordt gestaan dan gedekt kan worden uit de premie die voor de verzekering wordt betaald. Echt zelf eigenrisicodragers is daarom alleen voorbehouden aan overheidswerkgevers, omdat zij vrijgesteld zijn van de verplichting een garantie te doen stellen.

Onlangs heeft (inmiddels demissionair) minister Donner kamervragen moeten

beantwoorden over een artikel over het WGA-eigenrisicodragers dat is geplaatst op een website die Nationale Nederlanden in stand houdt (wetenwaarjeaantoe bent.nl) als een soort discussieplatform. Hoewel iedereen op die website zijn mening kan geven, was het artikel geschreven door een auteur die bij het googlen van zijn naam steeds wordt aangeduid als 'specialist van Nationale Nederlanden', zodat de veronderstelling dat het artikel de facto door de verzekeraar zelf is geschreven niet te gewaagd lijkt.

In het artikel spoort de auteur werkgevers aan zo snel mogelijk eigenrisicodragers te worden en gebruikt daarvoor het argument dat bij volledige privatisering van de WGA alle werkgevers die op dat moment nog geen eigenrisicodragers zijn wel eens verplicht zouden kunnen worden om gezamenlijk een premie aan het UWV te blijven betalen ter financiering van alle lopende WGA-uitkeringen van de werkgevers die op dat moment nog geen eigenrisicodragers waren. De auteur verwijst daarbij naar de situatie van afschaffing van de Pemba in de WAO, waarbij inderdaad alle werkgevers die op dat moment nog geen eigenrisicodragers waren verplicht zijn om een uniforme premie te betalen aan het UWV ter financiering van alle nog resterende WAO-uitkeringen die normaliter voor rekening van de niet-eigenrisicodragers zouden zijn gekomen (de zogenaamde 'staartlasten'). Tegelijkertijd werd de mogelijkheid afgesloten om nog eigenrisicodragers voor de WAO te worden. De vergelijking met de Pemba in de WAO gaat echter niet op, omdat in de WGA geen sprake is van een reeds bestaand en aflopend risico met daaraan verbonden 'staartlasten'. Privatisering van de WGA houdt juist in dat elke werkgever eigenrisicodragers moet worden, ook voor

toekomstige en nog onbekende risico's. Er is niet in te zien waarom de regering dan zou besluiten om de mogelijkheid om nog eigenrisicodrager te worden af te sluiten. De auteur heeft mogelijk echter wel een ander punt. Als besloten wordt dat elke werkgever eigenrisicodrager moet worden,

kan dat alleen als een oplossing wordt gevonden voor het probleem dat werkgevers dan ook verplicht zouden worden om de al lopende WGA-uitkeringen en de toekomstige WGA-uitkeringen van al arbeidsongeschikte werknemers zelf te betalen, terwijl verzekeringsmaatschappijen die risico's doorgaans niet willen verzekeren. Zij zien die namelijk als 'brandende huizen'. Aangezien dat zou leiden tot faillissementen op grote schaal van met name kleine werkgevers moet daarvoor een oplossing worden gevonden. Die oplossing zou kunnen zijn dat verzekeraars zich tijdens een overgangsfase verplichten dat risico toch te dekken tegen een aanvaardbare premie. Maar als die oplossing niet haalbaar is, zou ook kunnen worden gekozen voor een publieke affinanciering van het risico met een premie die alleen betaald zou moeten worden door werkgevers die op dat moment nog geen eigenrisicodrager voor de WGA zijn. In dat geval krijgt ook de WGA dus nog een 'staartje'.

Of het zo ver komt, is echter op dit moment nog volledig speculatief. Volledige privatisering van de WGA is een uiterst complexe operatie, die de huidige regering niet voor niets voor zich uitgeschoven heeft. En als het tot een volledige privatisering komt, is het nog maar de vraag of de staartlasten dan zullen worden gefinancierd door een publieke premie die de (op dat moment) niet-eigenrisicodrager aan het UWV zouden moeten blijven betalen. Er kunnen heel goede redenen zijn voor bepaalde werkgevers om eigenrisicodrager te willen worden, net zo goed als er heel goede redenen voor andere werkgevers kunnen zijn om dat niet te doen. De beslissing om wel of geen eigenrisicodrager te worden, vereist een zorgvuldige afweging bij een uiterst complexe materie. Om daarbij de angst voor het moeten financieren van staartlasten mee te laten wegen, is erg voorbarig. ■

*Mr. J.P.M. van Zijl,
advocaat te Tilburg.*

Advertentie

BESTEL
NU

Er verandert zo veel. Dat onthoud je niet.

DE FISCALE UITGAVEN VOOR 2010 ZIJN NU TE BESTELLEN!
KIJK OP WWW.ELSEVIERFISCAAL.NL OF BEL 0314-358 358.

Elsevier Fiscaal ✶ Blijft bij de feiten.